

Sygn. akt II KO 96/21

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lutego 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Barbara Skoczowska

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek (sprawozdawca)

w sprawie **D. D.**

(ur. 31 marca 1959 r., syna W. i K.),

oskarżonego o czyny z art. 258 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 23 lutego 2022 r.,

z urzędu, potrzeby zastosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania,

na podstawie art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 538 § 2 k.p.k. w zw. z art. 249 § 1 k.p.k. i art. 258 § 2 k.p.k. w zw. z art. 127b k.p.k.

p o s t a n o w i ł

zastosować wobec D. D. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres 3 (trzech) miesięcy, tj. do dnia 24 maja 2022 r., godz. 12:00.

UZASADNIENIE

Na posiedzeniu w dniu 23 lutego 2021 r. Sąd Najwyższy, w sprawie o sygn. akt II KO 96/21, na skutek sygnalizacji wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej przez obrońcę T. M. S. i M. L. S., w oparciu o art. 542 § 3 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. wznowił z urzędu wobec nich postępowanie karne zakończone prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 20 lipca 2020 r., sygn. akt II AKa (...), utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 13 lipca 2018 r., sygn. akt XVIII K (...), a ponadto, na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. w

zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 435 k.p.k. także wobec pozostałych skazanych objętych ww. wyrokami, czyli: R. S., M. M. i D. D., w następstwie czego uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 20 lipca 2020 r., sygn. akt II AKa (...), wobec wszystkich skazanych i przekazał sprawę Sądowi Apelacyjnemu w (...) do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Powyższa sytuacja determinuje konieczność rozważenia z urzędu potrzeby stosowania wobec D. D. środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania. Zgodnie z odpowiednio stosowanym w postępowaniu wznowieniowym art. 538 § 1 i 2 k.p.k. z chwilą uchylenia wyroku w tym postępowaniu, wykonanie kary ustaje, jednakże Sąd Najwyższy może zastosować środek zapobiegawczy.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w W. z dnia 13 lipca 2018 r., sygn. akt XVIII K (...), będącym w niniejszej sprawie wyrokiem Sądu I instancji, D. D. został uznany za winnego czynu z art. 258 § 1 k.k.; czynu z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.; czynu z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.; czynu z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.; czynu z art. 245 k.k., za które ostatecznie wymierzono mu karę łączną pozbawienia wolności w wymiarze 5 lat i 6 miesięcy oraz karę łączną grzywny w wysokości 200 stawek dziennych, przy ustaleniu, że jedna stawka dzienna jest równa grzywnie w kwocie 100 zł. Jak wynika z aktualnych informacji uzyskanych z systemu NOE.SAD koniec tej kary przypada na dzień 6 września 2024 r.

Zgodnie z art. 249 § 1 k.p.k. i art. 258 k.p.k. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania można zastosować wyłącznie wtedy, gdy zachodzi przesłanka ogólna w postaci dużego prawdopodobieństwa sprawstwa oraz procesowego celu stosowania tego środka, a także jedna z przesłanek szczególnych w postaci obawy matactwa, obawy ucieczki, zagrożenia surową karą, ewentualnie zapobieżenia popełnieniu nowego poważnego przestępstwa. Zastosowanie tymczasowego aresztowania wobec oskarżonego D. D. jest uzasadnione ziszczeniem się przesłanki ogólnej, jak również przesłanki szczególnej wskazanej w art. 258 § 2 k.p.k.

Odnosząc się do podstawowej przesłanki z art. 249 § 1 k.p.k. należy stwierdzić, że duże prawdopodobieństwo sprawstwa wynika w tej sprawie z faktu nieprawomocnego przypisania oskarżonemu odpowiedzialności karnej w wyroku Sądu Okręgowego w W., który to wyrok pozostaje nadal w obrocie prawnym (uchyleniu uległ jedynie wyrok Sądu Apelacyjnego). W orzecznictwie trafnie wskazuje się, że skazanie oskarżonego nieprawomocnym wyrokiem uzasadnia wystarczająco duże prawdopodobieństwo, że popełnił on zarzucane mu przestępstwo i zwalnia od dalszego uzasadniania tego przekonania (zob. m.in. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 27 lipca 2005 r., II AKz 288/05, KZS 2005, z. 7-8, poz. 87; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 3 czerwca 2009 r., II AKz 362/09).

W ocenie Sądu Najwyższego zastosowanie wobec oskarżonego D. D. najsurowszego ze środków zapobiegawczych jest uzasadnione ponadto koniecznością zabezpieczenia prawidłowego toku procesu. Zgodnie z art. 258 § 2 k.p.k., potrzeba zastosowania tymczasowego aresztowania może aktualizować się w związku z wymierzeniem oskarżonemu przez Sąd I instancji kary pozbawienia wolności w wymiarze nie niższym niż 3 lata. W orzecznictwie Sądu Najwyższego konsekwentnie wskazuje się, że zastosowanie tymczasowego aresztowania może być uzasadnione grożącą oskarżonemu surową karą, albowiem prognoza taka stwarza obawę zakłócenia prawidłowego toku postępowania. Jest to przy tym samodzielna przesłanka szczególna stosowania tymczasowego aresztowania (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2021 r., I KZ 13/21; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2021 r., V KZ 47/21; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 sierpnia 2020 r., III KZ 46/20).

W odniesieniu do oskarżonego D. D. Sąd Okręgowy nieprawomocnie wymierzył karę wyższą niż wskazana w art. 258 § 2 k.p.k. Ponadto kara pozostała do odbycia po uchyleniu prawomocnego wyroku przekracza 2 lata pozbawienia wolności. Suma tych okoliczności prowadzi do wniosku, że dla zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania w tej sprawie konieczne jest zastosowanie tymczasowego aresztowania wobec D. D..

W stosunku do oskarżonego nie zaistniała którakolwiek z negatywnych przesłanek stosowania tymczasowego aresztowania z art. 259 § 1-3 k.p.k. Do

takiego wniosku prowadzi jednocześnie uwzględnienie faktu dotychczasowego odbywania kary pozbawienia wolności przez oskarżonego, a także brak wykazania zaistnienia nowych okoliczności mogących rzutować na zaistnienie którejkolwiek z negatywnych przesłanek stosowania tymczasowego aresztowania.

Mając na względzie powody uchylenia wyroku Sądu odwoławczego, które stanowiło zaistnienie tzw. bezzwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., a więc powód procesowy o charakterze formalnym, trzeba wskazać, że nie powstały żadne nowe okoliczności, które mogłyby wpływać na ewentualne rozważenie zastosowania środków nieizolacyjnych lub w ogóle odstąpienia od stosowania środków zapobiegawczych. Podstawą orzeczenia kasatoryjnego nie były bowiem żadne powody dotyczące ustaleń w przedmiocie sprawstwa i winy D. D.. Ponadto należy podkreślić, że w toku postępowania wobec oskarżonego był stosowany środek zapobiegawczy o charakterze nieizolacyjnym w postaci dozoru Policji, którego oskarżony nie realizował terminowo (k. 4250 pismo Wydziału Prewencji Komendy Rejonowej Policji w W.VII).

Wszystkie powyższe okoliczności pozwalają przyjąć, że w odniesieniu do D. D. jedynie najsurowszy, izolacyjny środek zapobiegawczy może zabezpieczyć prawidłowy tok postępowania w rozumieniu art. 257 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.